

بیزو او تمساح

سريلانکايي کيسه

و، نه و، په سريلانکا کې دننه په يو ځنگل کې گن شمېر ونې وې او د دې ونو په منځ کې يو پراخه سيند بهېده. دلته د بيزو يو بچي له خپلې مور سره اوسېده. د بيزو بچي خور، کوچنۍ او خرمايي رنگه و، او دوه غټ غورونه او يو غټ زړه يې درلود.

د بيزو بچي به هره ورځ د ونو بناخونو ته پورته کېدلو. هغه له يوې ونې څخه بلې ته توپ واوه او کله چې سيند ته ورسيد، نو ځان يې لاندې خوی کړ او يوازې د سيند په غاړه کېنياست. د بيزو بچي هيڅ ملگري نه درلودل؛ نورو حيواناتو نه غوښتل چې له ده سره لوبې وکړي، ځکه له ده څخه يې عمر و نه زيات وو، له دې څخه يې په چټکۍ منډه وهله او ده په منډه کې نشو رانيولای.

د بيزو بچي به مابنم کور ته تلو او د مور په غېږ کې به ځملاستو. د بيزو بچي به ويل، «زه هيڅ ملگري نه لرم، چې لوبې ورسره وکړم»، مور به يې ځواب ورکاوه چې، «مه خپه کېږه بچيه، کله چې لوی شي، ډير ملگري به پيدا کړي. د بيزو بچي به په ځواب کې ويل، «خو زه غواړم چې اوس ملگري ولرم!» مور يې په ځواب کې ورته وويل، «زه ستا ملگري يم». «زرز» هلک بيا خوب وپور.

يوه ورځ کله چې د بيزو بچي د سيند په غاړه کې ناست و، ناڅاپه يې دوه غټې غټې سترگې وليدلې، چې له اوبو څخه راووتلې. دا سترگې رانږدې کېدلې، رانږدې کېدلې. ناڅاپه يو غټ سر له اوبو څخه راووت او د بيزو په بچي يې دومره زياتې اوبه وشيندلې، چې هغه لوند او خيشت شو. له اوبو څخه يو لوی حيوان راووت، چې شين اوږد شونډک، تېره غاښونه او اوږده لکۍ يې درلوده.

د بيزو بچي په داسې حال کې، چې له ځانه يې اوبه څنډلې، وپوښتل «ته څوک يې؟»

حيوان ځواب ورکړ «څه..... زه تمساح يم،»

د بيزو بچي وپوښتل «او زه يوه بيزو يم. کولای شو ملگري اوسو، نږدې ملگري؟»

تمساح وپوښتل «ملگري، هه، دا څه شی دی؟»

بیزو ورته وويل «د دې مانا دا ده، چې مونږ به يو ځای لوبې کوو او په يو بل به پام کوو.»

تمساح ځواب ورکړ «سمه ده، کولای شو ملگري اوسو، څه..... نږدې ملگري،»

بيا دوی يوځای لوبې وکړي:

ويړه - ويړه - واپ، زما ملگري راغلی دی

ويړه - ويړه - واپ، له کوم ځايه راغی

ويړه - ويړه - واپ، هغه له اوبو نه راغی

ويړه - ويړه - واپ، دا ښه کار وشو

مابنم دوی خدای په امانې وکړه او ژمنه يې وکړه، چې سبا ته به بيا ملاقات کوي. له دې وروسته بيزو په منډه کور ته ولاړ او خپلې مور ته يې وويل:

«ما يو ملگري پيدا کړی دی.»

مور يې په خوبنۍ خُواب ورکړ «اوه، څومره بڼه، نوم يې څه دی؟»

«د هغې نوم تم تم..... دی»

مور يې وپوښتل «پيشو گۍ؟»

د بيزو بچي خُواب ورکړ «نه»

مور يې په لېوالتيا سره وپوښتل «سوی؟»

بچي يې خُواب ورکړ «نه»

مور يې ادامه ورکړه «غوا؟»

د بيزو بچي وويل «نوم يې تم، تم، تسماح دی!»

مور يې چيغه کړه «تسماح!، تسماح گاني خطرناکه وي! هغوی نور حيوانات خوري، بيزوگانې خوري! تا ته اجازه نشته چې له تسماح سره لوبې وکړي.»

د بيزو بچي خورا خواشینی شو، ځکه تازه يې ځان ته يو ملگری موندلی و.

کله چې هغه د شپې لخوا ځملاست، نو و يې نشو کړای چې ويده شي؛ ناڅاپه ورته يو فکر راپيدا شو:

سبا ته يې کبلي راوشکولي او له ځان سره يې تسماح ته يو ړي.

د بيزو بچي کبلي تسماح ته ورکړې او ورته وېي ويل: «وگوره، دلته لږه تازوه مېوه ده، ډيره خوندوره ده.» تسماح لږه کبله وخوړه او وېي ويل څه هو، ډيره خوندوره»

د بيزو بچي ورته وويل «زه به تا ته هره ورځ تازه مېوه راوړم، خو بيا به ته له ما سره ژمنه وکړي، چې نور به هيڅکله نور حيوانات نه خوري.»

تسماح ژمنه وکړه، چې «څه... سمه ده.»

د بيزو بچي هره ورځ په يو قاب کې هر ډول خوندورې مېوې راوړې؛ کبلي، اناناس، کپوي، کينو او آم او له يو بل سره يې ساعت بڼه تېر و. کله چې به ماښام شو، د بيزو بچي به کور ته خپلي مور ته ولاړ او تسماح به د مېوې قاب په شا کړ، د کور خوا ته به په لمبا و لار او مېوه به يې له خپلي مېرمنې سره شريکوله.

يوه ورځ د تسماح بڼځې وويل: «تازه مېوه بڼه خوند کوي، خو يو څه په کې کم دي، د بيزو زړه! څومره به بڼه وي، چې له مېوې سره د بيزو يو کوچنی زړه وخوړو» او له خپل خاوند څخه يې غوښتنه وکړه چې د بيزو بچي خپل کور ته راوبلي، تر څو د هغه زړه وخوري.

تسماح ورته وويل «څه... خو هغه خو زما ملگری دی.»

بڼځينه تسماح خُواب ورکړ «يو ملگری؟ دا څه شی دی؟ ما دا هيڅکله نه دي اورېدلي. «اياهيږ کړي دي دي، چې مونږ تسماح گاني حيوانات خوړو؟». هغې له خپل مېره غوښتنه وکړه چې بېره وکړي، ځکه چې ډيره وړې وه.

تسماح په لمبا د بيزو پر لورې ولاړه او هغه ته يې د ماښام ډوډۍ ته بلنه ورکړه. بيزو خوشاله شوه، خو يو شی يې په ياد شو:

د بيزو بچي وويل، «زه خو لمبا نشم کولای، څرنگه درسره کور ته ولاړ شم؟»

تمساح ورته وویل، «څه... ته کولای شي چې زما په ملا کښېني،». د بيزو په آند (نظر) دا يو ښه نظر و، نو له همدې کبله يې د تمساح شا ته ورتوب کړ او له هغې سره د هغوی کورته د هغې ښځې ته ورغلل.

کله چې دوی د تمساح کورته نږدې شول، نو ښځينه تمساح د سيند پر غاړه ولاړه وه، د پخلنځي پيش بند يې اغوستلی و او په لاس کې يې يوه غټه کاشوغه وه او چمتو وه چې د بيزو بچي وخورې.

تمساح وویل، «داسې ده چې زما د ښځې د بيزو زړه ته زړه شوی و، نو ما ته دلته راوستلې چې هغه دې وخورې.»

د بيزو د بچي زړه په زوره زوره درزا کوله «درز- درز» او له وېرې رپېده! زه خو لمبا هم نشم کولای، څه بايد وکړم؟ ناڅاپه ورته يو فکر راپېدا شو:

د بيزو بچي وویل: «ما خپل زړه هير کړی دی.» تمساح هيڅ پوه نه شوه او ځواب يې ورکړ «څه..... مقصد دې څه دی؟» بيزو ځواب ورکړ «ته خو پوهېږي.....، زما زړه لوند شوی و، له دې امله مي راوايست او د وچېدو لپاره مي د سيند تر څنگ په لويې ونې کې ځورند کړی دی.»

تمساح ورته وویل، «څه..... اوس به څه کوو؟ ښځه به مي په غوسه شي!»

د بيزو بچي ورته وویل، «بیرته بايد لمبا وکړو او زړه مي راپرو.»

تمساح ورته وویل، «ښه نظر دی،» او بیرته يې په داسې حال کې لمبا وکړه، چې د بيزو بچي يې په شا و.

کله چې دوی لويې ونې ته ورسېدل، تمساح بيزو ته وویل چې بايد بېره وکړي. د بيزو بچي له تمساح له ملا څخه لاندې توب کړ او په بېره ونې ته وخوت. له همدې امله تمساح نشو کولای چې هغه راوښيي. د بيزو بچي ورته وویل، «ته نور زما ملگری نه يې،» او کور ته يې منډه کړه. هلته يې د مور غېږې ته وروانگل او ژمنه يې ورسره وکړه، چې له دې نه وروسته به د مور خبره مني او نور به هيڅکله له تمساح سره ملگرتوب نه کوي.

کيسه لاړه بکورو ته او زه لارم شکرو ته.